

GAZETA TRANSILVANIEI.

„Gazet'a“ ese de 2 ori; Joi'a si Duminec'a, Fói'a, candu concedu ajutoriale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 12 fl. v. a. pe unu anu séu 2 1/2 galbini mon. sunatória.

Anulu XL.

Se prenumera la postele c. si r., si pe la DD. correspondenti. — Pentru serie 6 cruceri v. a. Tacs'a timbrala à 30 cr. val. austr. de fia-care publicare.

Nr. 102.

BRASIOVU, 30 Decembre v.

1877.

1877.

Brasiovu, in 29 Decembre v.

Inainte de acést'a cu siepte ani, dupace baiometele prusso-germane au resturnatu prestigiulu politicu alu Franciei, simtiulu de incertitudine asupra celui mai de aprópe viitoriu cuprinsese tóte popórele si statele Europei. Françi'a era conducatóri'a politiceii europene si ori-catu de nedreptu si apasatoriu a fostu guvernulu lui Napoleonu III. pentru francesi insusi, politic'a lui esterióra a portatu intotu-deauna timbrulu liberalismului celui mai mare. Ide'a nationalitatii, a carei'a puternicu propagatoriu a fostu, adeveratu ca era numai unu mediulocu, prin care Napoleonu III voiea se predomnesca in Europ'a, dér' prin aceea, ca elu o spriginea, 'si castigase multe simpathii, mai cu séma intre popórele si statele mai mici, cari vedeau intr'insulu unu protectoru alu libertatii si esistentii loru contra stricatióseloru inriurintie ale celoru mai tari. Nu era dér' naturalu simtiulu de nesiguranția si nelinisece ce a trebuitu se produca la aceste popóre caderea lui Napoleonu si ingenunchiarea Franciei?

Ingrigirile trebuieá se fia cu atatu mai mari, cu catu Françi'a nu potea fi lesne inlocuita in rolulu ei de pana aci de catra unu altu statu. Prusso-Germani'a victoriósa nu avea simpathii, Prussi'a cu deosebire cá statulu militariu agresivuu era temuta de toti. Austro-Ungari'a era slabita prin resbelulu dela 1866 nu mai puçinu cá prin constituțiunea s'a dualistica, prin certele interne nationale. Din poterile cele mari continentale mai remase dér' numai Russi'a. Acésta imperatia autocratica, care abia scuturase ferele iobagiei, avea si mai puçine simpathii, decatu Prussi'a. Publiculu celu mare european se dedase mai cu séma dela resbelulu din Crime'a incóce a vedé in „colossulu nordicu russescu“ numai unu inimicu alu civilisatiunei, unu periculu constantu pentru statele apusane. Sub asemeni impregiurari temerile mai cu séma a stateloru si a poporeloru mai mici creseceau din di in di, ca-ci acele poteri cari atreau se dé tonulu pe viitoriu in politic'a mare europeana poteau se fia numai Prusso-Germani'a séu Russi'a, séu amendoue laolalta.

Unu fenomenu neasteptatu a facutu inca se se mai marésca ingrigirile. Rolulu conducatoriu alu Franciei 'lu luara in mana cele trei imperatii continentale: Germani'a si Russi'a chiamara si pe Austro-Ungari'a in consiliulu celu mare si asia se inaugura cu mare svonu aliantia a celoru trei imperatii. Va se dica in loculu unei'a, trei poteri in fruntea afaceriloru europene. Ce avea de scopu acést'a aliantia? contra cui era indreptata? De nou'a republica francesa nu aveau cauza de a se teme intru atata, incatu se restabilésca vechi'a liga austro-prusso-russésca, la ce dér' tientea aliantia a celoru trei imperatii?

Éca intrebarile, cari au preocupatu ani intregi tóte spiritele politice si diplomatice in Europ'a, Discussiunile asupra importantiei si scopului aliantiei celoru trei imperatii erau la culme, candu isibucniut insurrectiunea in Herzegovin'a. Dupa acést'a a urmatu unu siru de note, conferentie, intrevederi ale monarchiloru si in fine resbelulu-serbo-turcescu, care a fostu preludiulu mariloru eveneminte ce se petrecu pe pamentulu bulgaru.

Abia a. 1877 a adusu ceva lumina in planurile plamadite la conferentiele din Berlin si Reichstadt. Prim'a-óra dela 1870 incóce s'au adunatu reprezentantii mariloru poteri intr'o conferintia la Constantinopolu, prim'a-óra avea se se probeze nou'a aliantia a celoru trei imperatii. Situatiunea era un'a din cele mai critice, erumperea unui resbelu europeanu era mai multu cá possibilu, era chiaru probabilu, ca-ci se tractá de regularea marei-cestiuni a Orientului, avea se se decida sórtea imperatiei musulmane, la care erau si sunt interessate in gradu insemnatu

tóte statele Europei. Françi'a nu mai potea se vena se dica unu veto puternicu, prin care se paraliseze planurile invinsiloru dela Sebastopolu, din contra plenipotentiatulu francesu se intrecea de astadata cu celu germanu in a se aretá comple-santa si amicabilu façia de Russi'a. Astfeliu s'a documentatu prin fapta marea schimbare a situa-tiunei politice europene dela 1870 incóce.

Destulu de trista a fostu acést'a situatiune. Plenipotentiatii stateloru europene se aduna si stabilescu unu programu de reforme, a caruia primire o impunú inaltei Porti. Acést'a provocanduse totu la actele de mai inainte ale Europei, refusa a primi punctele propuse si ambasadorii europeni pléca unulu dupa altulu cu ostentatiune din Constantinopolu, dandu inse sultanului se cunósca, ca se voru intórce catu mai curundu. Nu erá acést'a o adeverata comedia? Pórt'a respinge votulu conferintiei europene si Europ'a respunde cu-o demonstratiune ridicula, care nu a fostu urmata de nici o mesura seriosa! Unde era aci Europ'a, prestigiulu si poterea ei?

Turci'a sciea prea bine ca sub punctele stabilite „in intielegere“ la acea conferentia 'si ascundeá fiacare putere numai planurile si dorintiele ei secrete, un'a vorbeau plenipotentiatii diferiteloru state in conferintia si alt'a siopteau la urechile marelui viziru si a sultanului. Trista, penibila ba demoralisatóre chiaru a fostu dér' starea lucruriloru imediatu dupa conferentia!

Contra-demonstratiunea inaltei Pórt'e cu introducerea constituționalismului turcescu a produsu numai o generala ilaritate la publiculu europeanu si a facutu se se cunósca si mai multu stabitiunea Europei. Era dér' timpulu supremu cá se se faca odata finitu joculu acestuia de a „bab'a órb'a“ nedemnu si rusinatoriu pentru statele europene a caror'a devisa era: imbunatatirea sórtei chrestiniloru in orientu.

Cá o furtuna dupa o seceta indelungata veni declaratiunea de resbelu a Russiei facuta indata ce s'a reintorsu din calatori'a s'a generalulu Ignatieff, care pipaise mai antaiu inca-odata pulsulu mariloru poteri. Tóte impregiurari erau favorabile unei actiuni russesci si imperatulu Alesandru II alu Russiei luandu rolulu imperatoriloru francesi a pusu in miscare ostirile sale numeróse scriindu pe stindartulu seu: eliberarea chrestiniloru in orientu. Or'a marelui resbelu orientalu a fostu batutu. Europ'a a scapatu de incertitudinea omorítoria ce-o apesá. Resbelulu remase localisatu temerea era acuma numai aceea cá nu cumva Russi'a incuragiata prin succese extraordinarie se mérga prea departe, se provóce unu resbelu europeanu.

Din tóte statele mari si mici singura Romani'a era periclitata prin procederea Russiei in in-sesi esistentia ei, ca-ci cazacii si grenadirii Tiarului trebuiau se tréca peste hotarele si campiile romane spre a ajunge in Bulgari'a. Europ'a garantase neviolabilitatea teritoriului romanu prin tratatulu dela Parisu, dér' unde erá Europ'a? Guvernulu romanu s'a adressatu la tóte poterile garante si le-a disu: noi suntemu si remanemu neutrali, dér' n'avemu poterea de a ne aperá singuri acést'a neutralitate, veniti dér' si ne ajutati, spuneti-ne ce se facemu? — Tacere, nici unu respunsu. Atunci guvernulu romanu a disu: amu cerutu dela conferentia din Constantinopolu se ne garanteze neutralitatea, ni s'a respunsu inse cu aceea, ca cererea nóstra nici n'au adus'o macaru inaintea acelei conferentie. Amu rogatu poterile garante se ne dé consilie, se ne vina intru ajutoriu, dér' n'amú capatatu nici unu respunsu. Parasiti din tóte partile, declaramu, ca noi pe noi nu ne potemu parasi, de aceea vomu face aceea ce ne dic-téza instinctulu de conservare propria, ce ne spune mintea si precautiunea, ca trebuie se facemu pentru aperarea esistentiei nóstre cá statulu autonomu.

Romani'a a disu si a facutu. Conventiunea

cu Russi'a, prin care s'a regulatu trecerea ostiriloru Tiarului prin tíera, a fostu prim'a victoria reportata de energi'a, curagiulu si intieptiunea guvernului romanu. „Romani'a a lucratu corect, ea nu potea altfeliu.“ Acést'a erá opiniunea intregi presse europene nepreocupate. Alta intrebare inse si mai insemnata se nascú, dupace sotniele cazaciloru se pornira peste fruntari'a romana inca inainte de terminulu ficsatu in conventiune, silindu pe armat'a romana a se retrage inaintea loru spre a nu provocá unu conflictu. „Ce se facemu cu armat'a nóstra, ce destinatiune se-i damu?“ — era gréu'a problema a momentulu. Unii patrioti romani in ingrijirea loru prea mare mersera pana a sustiené, ca cea mai corecta atitudine ar' fi déca armat'a romana permanenta s'ar' retrage in munti, asteptandu acolo in passivitate finitulu marelui resbelu. Prin aceea ca foile tur-comane laudau din respoteri acestu planu, elu deveni eo ipso fórte compromitatu. Si ce rolulu ar' fi jocatu romanii inaintea lumei, candn patrunchi de frica s'ar fi retrasu in padurile Carpatiloru, lasandu tíer'a pustiha, in prad'a órdeloru basibozuce?

Fora indoiéla, nu acést'a erá dér' calea, care ar' fi potutu duce la salvarea tierii, la inaltierea prestigiului ei. Niciodata unu statulu, fia catu de micu, nu 'si-a potutu documentá altfeliu poterea de viétia, decatu numai prin aceea, ca in momente de periculu 'si-a desvoltatu tóte fortiele armate spre aperarea fruntarielor si a teritoriului seu. Domnitoriulu Romániiei si consiliarii sei au intielesu prea bine acést'a, pentru aceea au mobilisatu tóte trupele romane, si concentrandule in Romani'a mica, au ocupatu punctele principale pe tiermulu stangu romanescu alu Dunarii si au disu: „Ne vomu impotrivi cu fortia armata Turciei, déca va veni se ne calce teritoriulu fora consimtiementulu nostru prealabilu.“ Marile poteri garante -- Europ'a, care pana aci n'avú macaru unu singuru cuventu de mangaiere séu incuragiare pentru Romani'a, o conjurá de-o parte cá se nu se impotrivésca órdeloru turcesci, de alta parte inse unele poteri faceau pressiunea superflua asupra Pórt'e, cá se nu iá ofensiv'a, trecandu Dunarea — superflua, ca-ci pentru o asemenea ofensiva seriosa Turci'a inca nu erá pregatita.

Alta situatiune confusa si critica. Turci'a ia facutu finitu, ca-ci inca inainte de a primi respunsulu negativu alu principelui romanu la provocarea marelui viziru dé a se pune cu tóta óstea s'a la dispositiunea generalissimului Abdul Kerimpasi'a au inceputu inimicitiele contra Romániiei, Bande de basi-bozuci treceau pe tiermulu stangu omorindu si jafuindu pe pacinicii locuitori din satele marginasie romane. Guvernulu romanu, care in urm'a intrevenerii poteriloru garante numai cu mare greu retrase armat'a dela Calafatu, a datu in urm'a acést'a trupeloru romane ordinulu de a ocupá érași Calafatulu si tóte punctele principale pe malulu stangu si de a intrebuintia forti'a contra fortiei. Artileri'a romana a inceputu se construiése baterii la Calafatu, Islaz s. a. spre a se pune in stare de aperare. Guvernulu a protestatu contra violarii teritoriului romanu la poterile garante, si la sultanulu declarandu din nou ca Romani'a este si remane neutrala dér' nu va suferi cá resbelulu se se straplante pe teritoriulu seu si va respinge cu potere armata ori-ce pasu agresivuu alu inaltei Pórt'e. N'a ajutatú inse nimicu. Osman-pasi'a, atunci comandantu alu Vidinului, a datu ordinu artileriei sale se dé focu asupra lucratoriloru de pe tiermulu romanu. Dupa a opt'a impuscatura, tunulu romanu dela Calafatu a respunsu viguros.

Bubuitulu acestui tunu a anuntiatu lumei intregi ca existe unu statulu romanu la Dunare, care voiesce se fia liberu si independentu pentru tot-deaun'a. Ministrulu Cogalniceanu s'a urcatu pe tribun'a adunarei nationale si a vestitu represen-

tantiloru tierii ca tunulu romanu a respuusu la actele de agresiune ale Turciei si intre aplausele frenetice ale camerei a asigurat, ca guvernulu e decisu a luá tóte mesurile spre aperiarea tierii. In u-m'a deslusiriloru date de ministrulu de ésterne, adunarea nationala a votatu pré memorabil'a motiune, prin care constatandu, ca Romani'a se afla in stare de resbelu cu Turci'a in urm'a agresiunii acestei'a, declara, ca are plina incredere in patriotismulu si energi'a guvernului si-i da autorisarea se ia tóte mesurile spre a aperi' si asigurá esistenza statului romanu „astfelu cá la viitórea pace Romani'a se ésa cu-o positiune politica bine definita si natiunea de sine statat'ria se póta imp'ini missiunea s'a istorica.“

Guvernulu romanu a si luat conformu dorintiei esprese a tierii tóte mesurile de aperiare. Armata romana a aperiato singura malulu stangu alu dunarii pe mai tóta estinderea s'a pana ce au sositu ostirile russesci mai antaiu la Giurgiu. Divisiunea a patr'a comandata de generalulu Manu a aperiato cu mare energia punctele principale la Islaz si Turnu-Margurele é' corpulu dela Calafatu si dela Bechetu a pusu in respectu pe aperiatorulu Vidinulu Osman-pasi'a. Evenemintele belice cari s'au petrecutu de aci incolo sunt mai recente in in memori'a cetitoriloru nostri de aceea vomu trece peste ele mai rapede.

Ostile russesci se concentrara destulu de incetu, din caus'a comunicatiunii nesuficiente, la Dunare si ocupara intregu tiermulu dela Turnu-Magurele in josu, line'a dela Calafatu pana la Islaz o ocupara trupele romane cari erau concentrate in Romani'a mica. Astfelu érá situatiunea candu rusiloru dupa doue luni de pregatire le succese la inceputulu lui Iuliu a trece Dunarea prin mai multe locuri, fara mari perdiri. Incuragiati de acestu succesu neasteptatu russii ocupara cateva puncte in Bulgari'a si gen. Gurco trecu c'unu corpu peste Balcani. Russii desconsiderandu poterea de resistinta a inamicului credeau ca cu armata ce-o aveau voru se póta ajunge pana la portile Adrianopolei. Romanii le dicea: ve va trebui póte si ajutorulu nostru, aideti se facemu si-o conventiune militara. Comandantii russi le respundeau cu mandria: déca vomu avé lipsa de voi ve vomu chiamá, acuma nu ne trebuiri. Astfelu a vorbitu gen. Krüdener chiaru dupa luarea Nicopolei, la care contribuise in modu decisivu artileri'a romana.

Sórtea inse a voitu cá se fia asia cumu au disu russii. A venitu momentulu, in care au avutu trebuintia de ajutorulu romaniloru si atunci iau chiamatu, dér' cum? Principele Nicolae a datu ordinu generalulu Manu se se puna la dispositiunea gen. Krüdener. Ho! ho! inaltiate Nicolae, nu merge asia iute! Bravulu generalu Manu a respuusu cu demnitate adevératu romanésca, ca nu se va miscá din locu pana nu va primi ordinile dela principele seu comandantu. Astfelu russii vedindu ca nu potu reusi cu porunceal'a intinsera alta córda. Era si timpulu supremu, caci Osman-pasi'a ia fostu respinsu infricosiatu in batali'a dela Plevn'a la 31 Iuliu si pericolulu, ca voru fi siliti a se retrage din Bulgari'a, érá iminentu.

Este inca misteru, ce s'a petrecutu atunci intre principele Carolu, imperatulu Alessandru si marele duce Nicolae si incatu a intervenitu si cabinetulu din Berlinu. Destulu, ca o intielegere, desi nu unu tractatu de aliantia formalu, s'a stabilitu intre Romani'a si Russi'a si la inceputulu lui Augustu principele a datu ordinu divisiunii a 4-a a pleca-la Plevn'a, é' in 24 Aug. au trecutu alte doue divisiuni cu principele in frunte peste podulu dela Corabi'a.

Ce resultatulu a avutu ajutorulu romaniloru, catu de bravu s'au tienutu tenerele trupe romane, ce eroismu au doveditu voinicii dorobanti, ce mari si neperitóre merite 'si-a castigatu in combaterea eroului Plevnei artileri'a romana, o spunu tóte foile lunei, a spus'o de atatea-ori insusi imperatulu Alessandru si-o scrise josu pentru tóte timpurile chiaru marele duce Nicolae, care la inceputu desconsiderase nalórea armatei romane, dicundu din cuventu in cuventu: „Stralucitele isbandi obtienute la Plevn'a sunt datorite in mare parte cooperatiunii vitejei armate romane.“

Pe fruntea anului 1877 a fostu scrisa regenerarea orientului, — reinvierea vechiei glorie romane. Ori-catu de mari si ascunse se fia planurile imperatiloru aliate, ori-care ar' fi tient'a finala a Russiei, resbelulu de faci'a va aduce ródele sale binefacat'rie si salvat'rie. Niciodata sangele care s'a versatu pe campiile nefericitei Bulgari'e nu va poté inaintá caus'a despotismului,

ci din acestu sange nobilu de viteji va resari numai libertatea si independenti'a popóreloru orientului. Russi'a a fostu chiamata de provedintia se fia esecutoriulu mariloru idei de reforme si imbunatatiri in orientu si desi sub aceste idei propagate astadi de catra poternicii dilei potu fi ascunse multe planuri egoistice si stricatióse libertatii popóreloru, ele se voru nimicnici inaintea giganticei suflari a spiritului de progressu. Russi'a incesi va simti in curundu fólósele acestui resbelu, caci nu se va poté multumi numai cu eluptarea libertatii pentru popórele chrestine din orientu ci ea va trebui se se impartasiéca inse'si de tóte bunatatile libertatii, introducundu constitutionalismulu si in tierile sale. É' caderea Turciei va fi unu memento pentru tóte statele si guvernele lunei, ca numai in multumirea popóreloru, numai pe a loru libertate se potu fundá durabilu regatele si imperatiile.

C'unu simtiu profundu de bucuria si incredere ne luamu dér' diu'a buna de anulu 1877, dela care se va datá o noua stralucita epoca a Orientului europeanu. Fia cá suferintiele prin cari mai trebuie se tréca popórele multu cercate se ia unu finitu catu mai apropiatu!

„Monitoriulu oficialu“ alu Romani'e publica urmatórea scrisóre cu anecstatele ordine de di ce marele duce Nicolae a adresatu din Bogot M. s. Domnitoriului:

Bogotu, 12 Dec. st. v. 1877.

Monsignore!

Operatiunile armatei russo-romane in contr'a Plevnei incunundandu-se de unu deplinu si stralucitoru succesu, trupele ce se aflau puse sub comand'a Altetiei Vóstre voru primi alte destinatiuni. 'Mi-am facutu o datoria de a le multumi printr'unu ordinu de di specialu, pe care am onóre a Vi'lu transmite pe lenga acést'a Impreuna cu ordinulu ce prescrie disolvarea armatei de impresurare.

Stralucitele isbandi, obtienute la Plevn'a, sunt datorite in mare parte cooperatiunii vitejei armate romane, precumu si impulsiei ce trupele aliate primeau dela comandantulu loru imediatu, a carui activitate, vitejia si devotamentu la datori'a s'a de oteanu, ele le imitau. Am de o deosebita placere a esprima Altetiei Vóstre aceste simtieminti si, in acelasiu timp, satisfactiunea sincera ce am incercatu, vedindu frati'a de arme intre trupele russiene si cele romane stabilindu noue legaturi intre ambele popóre.

Sunt fericitu, ca am potutu pretiui cu acésta ocaziune eminentele insusiri ce destingu pe Altetia Vóstra si vitéz'a armata romana, si amintirea, ce pururea voiu pastrá, va fi adenca si nestérsa.

Binevoiti a primi, Monsignore, espressionea simtiemintelor de inalta consideratiune si de cordiala prietenia, cu care amu onórea a fi

Alu Altetiei Vóstre Serenissime
credintiosulu amicu
Nicolae.

ORDINU DE DI (Nr. 244.)

Bogotu, 29 Nov. v. 1877.

Viteji osteni ai Russiei si ai Romani'e!

Cea de pe urma silintia a dusmanului s'a sfarimatu in contr'a baionetelor corpului de grenadiri. Scirea caderei Plevnei si a prinderii lui Osman cu intrég'a s'a óste a strabatutu deja peste tieri.

40,000 prisonieri, intre cari 10 pasi, 128 oficiari superiori, si 2000 oficiari subalterni, 77 tunuri, arme, drapele, éca probe elocvente ale necomparabilei vóstre vitejii.

Celu d'antaiu osténu alu Russiei, martorulu neobositu alu valórei si alu osteneleloru vóstre, prea iubitul nostru Suveranu, a binevoitu a'mi conferi insemnele ordinului marlei si victoriosulu martiru St. George, clas'a I.

Nu mie, dér' voue datorescu acésta suprema distinctiune militara; ea ve va servi de marturia, ca voi sunteti vitejii vitejiloru.

Ve multumescu, eroiloru, ve multumescu pentru totu ce ati facutu dejá. Urmati astfelu si inamiculu de veci nu va uita spaimantatoriulu vostru strigatu de „ur'a“!

Acestu ordinu de di se va citi tutoloru companieloru, escadrónelor si baterieloru.

Generalulu-siefu alu armatei active, inspectoru generalu alu geniului si alu intregi cavalerii
Nicolae.

Ordinu de di pe trupele armatei active. (Nr. 248.)

Cuartirulu gen. dela Bogotu, 5 Dec. v. 1877.

Tint'a corpului de impresurare a Plevnei fiindu atinsa, acestu corpu va fi disolvatu. Trupele ce faceau parte dintr'ensulu si ce au remasu sub Plevn'a voru formá sub imediat'a mea comanda rezerv'a generala; pentru tóte cestiunile de serviciu ele urmédia a se adressá la marele statumajoru alu armatei.

Prescriindu disolvarea corpului in cestiune, credu de a mea datoria a esprima sincer'a mea gratitudine siefului seu, Altetiei Sale Serenissime principelui Carolu alu Romani'e, care dela 17 Augustu a. c. a comandatu trupele aliate

ce la inceputu formau armat'a de Vestu, éra mai pe urma corpul de impresurare. Multumita unei activitati esceptionale, Altetia S'a a sciutu a stabili cea mai deservita cohesiune intre trupele russiene si cele romane, a le grupá intr'unu intregu omogenu si a indreptá tóte silintiele lor, conformu prescrieriloru mele, asupr'a scopului finalu ce a incununatu asiá de stralucitu oper'a comuna.

Multumescu sinceru si din anima adjunctului pe lenga siefulu acestui corpu, adjutantulu generalu Totleben, pentru neobosit'a activitate ce a depusu intru a dirige mesurile menite a asigurá isband'a. Prin multa dibacia, taria si energia, elu a dirigeatu impresurarea astfelu, in catu tóta óstea inimica a depusu armele, crutianduse trupelor nóstre perdiri nefolositoria.

Multumescu asemenea sinceru fostulu siefu de statumajoru alu corpului, locotenentulu-generalu principe Imeritinski, pentru renduiéla esemplara si esactitudinea aduna intru transmiterea si indeplinirea ordinelor si planurilor, siefulu corpului de impresurare si adjunctulu seu.

Esprimo sincer'a mea recunoscintia comandantulu trupelor romane ale corpului de impresurare, generalulu Cernatu, care a sciutu a face se petrunidia spiritulu militariu in trupe, ce pentru prim'a óra luau parte la lupte, care a sciutu a le resboi la tóte ostenele vietiei militare in impregiurarile cele mai grele, care a sciutu a implini pana in capetu intrég'a sarcina ce i se incredintiaso.

Multumescu din sufletu tuturor comandantiloru de corpuru de armata, siefiloru de divisiune, comandantiloru de brigada si de regimentu, tuturor oficeriloru si subalterniloru din corpul de impresurare, pentru ostenele si lipsele indurate intru implinirea unei sarcini grele, pentru vitejia neinvinsa faci'a cu unu dusmanu, ce se luptá cá unu demnadejduitu.

Imperatulu a fostu martoru la abnegatiunea vóstra, la valórea vóstra fora de margini, la barbati'a vóstra. Én adesea v'a datu dovedi de a S'a bunavointia.

V'amu admiratu in nenumerate ocaziuni si ve reînnoescu viu simtié'a si sincer'a mea gratitudine.

Generalulu-siefu alu armatei active, inspectoru generalu alu geniului si alu intregi cavalerii
Nicolae.

Cetimu in „Monitoriulu“:

INALTU ORDINU DE DI
pe tót'a gard'a orasianésca din tíera.
Gardisti!

In totu timpulu catu armat'a s'a aflu la fruntaria si peste Dunare spre a aperi' tier'a, voi ati inlocuit'o cu devotamentu in interiorulu orasielor, unde ati indeplinitu serviciulu de garnisóna si ati mantienutu bun'a ordine.

Sarcinele ce ati portatu, au fostu astadata mai grele, decatu ori candu, ca-ci ati statu concentrati mai bine de 6 luni; inse in momentele solemne, prin cari trecemu, candu fiecare este chiamatu a plati cu persón'a s'a pentru iubi'ta nóstra patria; ve poteti mandri, ca prin ostenelele vóstre ati contribuitu si voi la oper'a comuna, ati asigurat liniscea camineloru.

Din fericire succesele ostirei M'au dispensatu de a face apelu la voi pentru apararea in contr'a vrajmasiului, sunt inse convinsu, ca déca ar' fi fostu nevoia de braóiele si de sangele vostru, voi v'ati fi facutu datori'a cu aceeasi fericire si vitejia cá si fratii vostri din armata.

In numele tieri'e Eu ve multumescu pentru serviciile ce ati facutu, si Romani'a va privi cu incredere in gard'a orasianésca unu elementu poternicu pentru paz'a ordinii si la trebuintia pentru apararea nationala.

Ordonu, cá presentulu ordinu de di se se citésca in tóte legiunile, bataliónele si companiile.

Datu in Bucuresci la 22 Decembre v. 1877.

CAROLU.

Luni, 19 l. c. la órele 3 d. a. M. S. Domnulu incongiuratu de dnii ministrii, cas'a civila si militara a primitu biuroulu si delegatiunea senatului insarcinati alu felicitá pentru întórcerea in tíera.

D. Dimitrie Bratianu a disu:

Prea inaltiate Dómne!

La 1866 Romani'a punendu pe capulu Mariei Vóstre corón'a lui Stefanu si a lui Mihaiu, a avutu fericire a ve urá o Domnia lunga, prospera, gloriósa. Dupa o lipsa peste fruntarii atatu de lunga pentru noi si atatu de scurta prin maretiele'i rezultate, astadi Romani'a are fericirea multu mai mare de a revedé la anim'a s'a, in Bucuresci, pe Maria Vóstra, incarcatu de gloria cá marii capitani, nemoritorii sei Domnitori, caror'a datoresce marirea trecuta.

Maria T'a!

Senatulu saluta cu bucuria fericita întórcere in tíera a Mariei Vóstre si depune la piciórele Tronului omagiulu devotamentulu seu si alu respectuóseloru sale felicitari pentru illustrele victorii ce ati reportatu in capulu vitejei nóstre armate.

Romani'a, Maria T'a, recunoscát'ria si totu-deodata forte si mandra de libertatile sale si de gloria eroiciloru sei fii, care este si a ei, urnaresce cu unu întéressu palpitanu tóte peripetiele marelui resbelu, in care este engagiata,

...măna increderea, ca imensele sale sacrificii și eroismul
armatei sale voru avé de siguru legitim'a lorú greutate la
înălțarea păcii, și ca marile poteri, apretiuindu acumu și
mai bine valórea poporului romanu, voru recunósce și voru
garantá a s'a independintia.

Traiésca Augustulu nostru Suverénu, victoriosulu co-
mandantu alu armatei romane!

Traiésca gratiós'a și bun'a nóstra Dómn'a!

Traiésca Romani'a și eroic'a armata!

M. S. Domnitoriulu a binevoitu a respunde:

Domniloru senatori!

Cá si in diu'a reintórcerei mele in Bucuresci și la
voinrea mea in midiuloculu corpurilorú legiuitórie, asemenea
și astadi ve esprimu recunoscintia mea pentru cuvintele pa-
triotice și magulitórie ce 'mi ati adressatu in mai multe
ocasiuni, cuvinte, pe cari eu nu le voui uitá.

Dá dlóru, cu totii se ne mandrimu de actele de bra-
vura ale ostirei nóstre, ca-ci sangele versatu pe campurile
de bataie ale Bulgariiei va afirmá, a afirmatu chiaru in-
dependintia Romaniei.

Ve multumescu din anima, dlóru senatori, ca dvóstra
mi simtiti acést'a atatu de bine; ve multumescu pentru
aprobatiunea patriotica ce ati datu celoru ce amu întreprinsu
și care singura ne va conduce la limanulu doritu de toti:
linile și marirea Romaniei. Cu acést'a ocaziune Dómn'a se
asociéza la simtiemintele de afectiune și de recunoscintia,
pe cari am o deosebita placere de a vi le esprimá.

Gherl'a, 2 Ianuaru 1878.

In numerulu 99 alu „Gazetei Transilvaniiei“
correspondentele „Severu“ descrie actulu secuestrarei
bibliotecei societatiei „Alexi-Sincaiana“, déra du-
păce in acelu articlu nu e descriu fidelu statulu
lucrului asia cum s'a intemplat, me rogu de
domnulu Redactore se benevoiesca a dá locu in
„Gazeta“ rectificarei ce urméza.

La investigatiunea ce o amintesce „Severu“
și la secuestrarea bibliotecei numitei societati n'au
datu ansa nici nerodii, nici comitele supremu Bánffy
ci altuceva, și anumitu: infintiandu-se in Cer-
natiu societatea „Arborós'a“, societatea teologilorú
gherlani „A. S.“ a tramisu „Arborósei“ o epistola
gratulatória, éra nu de multu membrii societatiei
„Arborósa“ fiindu luati la dare de séma pentru
unele scripte, și in urmarea ordinatiunei Locute-
nintiei din Bucovin'a visitanduli-se archiv'a, s'au
secuestratu intre alte scrisori ale societatiei „Arbo-
rós'a“ și mai susu memorat'a gratulatiune a socie-
tatiei „A. S.“ Locutenintia din Bucovin'a a pre-
datu apoi atins'a gratulatiune ministeriului compe-
tentu din Budapesta pentru cá se cerceteze ca
óre societatea „A. S.“ nu este in ceva relatiuni
intime cu „Arborós'a“? de unde aceea gratulatiune
s'au tramisu comitelui supremu din Deesiu se
erezeze in meritulu obiectulu și luandu la sine
cartile și scriptele societatiei „A. S.“ se le revéda;
— deci dlu comite supremu pentru implinirea
celoru concediute a esmisu o comisiune in Gherl'a
care visitandu bibliotec'a societatiei „A. S.“ unele
carti ale aceleia le-a transportatu la Deesiu, —
cu care ocaziune presedintele comisiunei memorate
s'a exprimat cumca din cele vedute e convinsu,
ca societatea „A. S.“ nu e decatu unu „önképző
kör, önképző társulat“ adeca o societate care nu
face nimenui nici o stricatiune.

Acést'a e statulu lucrului, deci aceste ar' fi
trebuitu se le scrie „Severu“ și nu espectoratiunile
sále, deóre-ce chiar' din acestu incidentu n'a a-
vutu cauza a atacá nici regimulu din Budapesta
care a facutu dispusetiunile sále la recercarea
Locutenintiei din Bucovina, nici a avutu cauza a
serie ca comitele Bánffy ar' fi dispusu secuestrarea
bibliotecei din voi'a s'a; ca-ci tóta initiativ'a lu-
crului a venitu dela Locutenintia din Bucovin'a și
ministeriulu séu dlu comite supremu din Deesiu
aci nu se póte invinui. — Aceste sciindule bine
și correspondentele „Severu“ n'ar fi trebuitu se
duca pe altu terenu obiectulu, cu atatu mai vértosu
ca dupa expresiunea comisiunei avemu sperantia
cumca cartile duse tóte ni se voru retransmisi.

E bine — dle Severu — a apará interesele
și drepturile nostre, inse a dá cu bot'a in balta
și a stropi cu thina in drépt'a și in stang'a fora
nici o crutiare, atunci candu spre acést'a nu avemu
causa creda și sum convinsu ca nu e bine —
caci déca vomu descrie și vomu dá publicitatiei
ceva puru și curatu celu pucinu nu va avé caus'a
nimeni a ne dice, că suntemu mintiuosi și intor-
locatori, la dincontra ne dau și aceste epitete, care
in prim'a linea nu servescu spre onórea scriitorului
și arata numai nematuritatea lui, apoi prin acést'a
damu ansa a fi noi batjocoriti.

Pre langa expresiunile deosebitei mele stime
remanu s. c. l. Titu Budu,

concupistu episcopescu.

Noutati diverse.

— (Associatiunea) pentru sprijinirea
invetiaceiloru și sodaliloru romani meseriasi in
Brasiovu a ténutu adunarea s'a generala in 18/30
Decembre in sala de desemnu a gimnasiului de
aci. Neobositulu presedinte alu acestei associa-
tiuni d. Bartolomeiu Baiulescu a aretatu intr'o
cuvéntare meduósa frumósele succese reportate pana
acuma, și a indemnatu la mai mare imbráosiare
a acestei salutarie institutiuni, accentuandu, catu
de mare aru fi fostu folósele ce le-amu fi trasu
atunci, déca amu fi propagatu mai de timpuriu iu-
birea la meserii de totu felulu între poporulu
nostru romanescu. Speramu a poté aduce in cu-
rundu unu referatu mai detaliatu despre decursulu
acestei adunari și despre progressele ce le-a fa-
cutu asociatiunea numita pana acuma.

— (Tenerimea meseriasia din
Blasiu) ne invita la Balulu, ce se va dá in
8 a lunei c., la 7 óre sér'a in „Otelulu Nationalu“.
Venitulu este menitu cá unu adjutu prunciloru
miseri, spre a-se educá la imbratiosiarea ore-și
carei-va maestria.

— (Dela Blasiu) ni se scrie: In diu'a
prima a serbatoriloru nascerei domnului a cele-
bratu cultulu divin in catedrala metropolitulu
asistandu capitululu și mai multi professori preoti,
cu care ocaziune a predicatu metropolitulu cu
insufetire despre obligatiunile parintiloru de a se
ingriji de cu bunu timpu de educatiunea prunciloru
loru, aratandu ca salvarea și fericirea poporului
aterna dela imbráosiarea sciintieloru, artiloru și
dela punctuós'a observare a institutiuniloru biseri-
cesci. Totu in aceea di a intrunitu la prandiulu
seu cá la 70 persóne. A dou'a di metropolitulu
a celebratu in biseric'a parochiala a opidului, unde
érasu aflanduse multu poporu adunatu, sbiciui in
cuvinte indiferentismulu față de scóla și biseric'a
aretandu cu esemplulu veduvei din evangeliu, ca
nimeni nu este scutitu de obligatiunea de a con-
tribui din denarii sei pentru scopurile nationali de
cultura, inchiaiandu cu cuvintele santei scripturi
„déca ai multu, dá multu, ér' déca ai puçinu dá
și puçinu cu anima voiósa“.

— („Iancu Jieanulu“) Cunoscute a a-
cést'a comedia nationala cu cantece in 4 acte și
un tablu de dnii Anestin și M. Millo a fostu
jocata Luni in 26 Dec. v. de catra societatea dra-
matica din Craiov'a in teatrulu romanu din Bra-
siovu. Déca localitatea teatrului ar' fi fostu inca
odata atatu de spatiósa, nu ar' fi remasu nici unu
locu neocupatu in sér'a acést'a. Pies'a o vedusera
cei mai multi la alte ocaziuni, cu tóte aceste pu-
bliculu a acursu din tóte partile, la ceea ce au
contribuitu și serbatorile craciunului. Comedi'a
„Iancu Jieanulu, capitanu de haiduci“ este com-
pusa dupa modelulu celoru franceze, a caroru prin-
cipalu scopu e de a créa roluri, cu cari se póta
brilá anumiti actori. In asemeni piese fragmen-
tarie, fora necsu stensu, autorulu tientesce mai cu
séma la unu efectu momentanu alu diferiteloru
scene, de aceea ele sunt de regula impreunate cu
tablouri și cu musica vocala și instrumentala. In
casulu de față rolulu principalu este croitu pentru
exploatarea talentulu extraordinariu a lui Millo.
Cine a veduitu dér' pe Millo jocandu pe „Cárcu
Serdariu Stoic'a Deliu“ póte se si face o ideia despre
marea greutate ce trebuie se-o aiba fiecare altu
actoru in prezentarea fidelá a acestui rol. Spre
laud'a tenerului și talentatulu actoru alu trupeii
craiovene d. P. Ionescu potemu se afirmamu,
ca densulu a intielesu și esecutatu pe „Cárcu Ser-
dar Stoic'a“ catu se póte de bine și ca joculu seu
a avutu unu succesu surprindietoriu, care a fostu
incoronatu cu dese și prelungite aplause ale publi-
cului. Reusindu dér' atatu de bine rolulu prin-
cipalu, a reusitu și pies'a intréga, cu tóte, ca trup'a
acést'a spre regretulu nostru celu mai mare nu
numera nici unu bunu cantaretu in mediuloculu
seu, ceea ce la asemeni piese pe lenga cea mai
mare bunavointia, nu potea remané neobservatu.
S'au distinsu in jocu cá in totdean'a și acuma
dlu și dn'a Farcasianu, ceilalti au fostu mai me-
diocri. Dn'a Petrescu, care a jocat pe Ilean'a,
gazd'a Jieanului, nu s'a potutu aclimatísá indestulu
cu rolulu acést'a, adeveratulu ei elementu este pies'a
de salonu, in care straluce intregu talentulu dnei
Petrescu, care ne-a incantatu de mai multe ori cu
joculu ei. Din piesele, in care briléza acést'a
actrice, vomu numi numai comedi'a „Veduv'a cu
cameliile“. — Publiculu a fostu fórté multumitu
și de astadata cu productiunea in totalu și numai
o dorintia se audiea, mai sioptinduse, mai espi-
menduse cu voce tare: cá pauzele între acte se
fia in viitoriu celu puçinu pe jumetate mai scurte!

— (Din Bucuresci.) Cetimu in „Monitoriu“:

Marti, 20 curintei, M. L. Domnulu și Dómn'a au visitatu
spitalulu instalatu in localulu scólei militare, unde M. S.
Domnulu a binevoitu a acordá mai multe medalii de „Virtute
militara“ soldatiloru raniti; Mercuri, 21 Dec. M. L. au
visitatu spitalulu Malmeson; Joi spitalulu Cotroceni și Vineri
spitalulu Filantropia. Pretutindeni M. L. au exprimat
multiamiri pentru bun'a organizare a acestoru spitale. —
Sambata, 24 Dec. la 11 óre înainte de amiédi, S. S. me-
tropolitulu primatu, inconjurat de inaltulu cleru, s'a in-
faciasiatu la palatu cu santelu icóne și in presentia M. L.
Domnulu și Dómn'a, față fiindu cas'a civila și militara
domnésca, a facutu rugaciunile obicinuite in ajunulu nas-
cerii Mantuitorului.

— (Parisulu despre viteji'a ro-
maniloru.) Cetimu in „Rom. lib.“: Dlu Bo-
gisich celebrulu juristu alu slaviloru, care in vér'a
trecuta a petrecutu mai multu timpu in Romani'a
și acumu se afla la Paris scrie intr'o epistola a-
dresata catra unu amicu alu seu din Bucuresci:
„Admiru viteji'a trupelorú romanesci, ca-ci ele au
facutu in adeveru ninuni, ce nimeni nu ar' fi
potutu crede mai dinainte despre o armata tenera.
Aici (in Paris) asemenea tóta lumea ei face mari
laude. Acumu romanii potu se dica, ceea ce diceau
grecii in resboiulu lorú de independintia: Dupa
Missolonghi nu mai avemu trebuintia se cautamu
diplomele nóstre de nobletia la Maratonu. Potu
dér' se 'mi inchiuiescu bine acum mahnirea des-
perata a prieteniloru nostri maghiari.“

— (Gimnastii romani din Careii-mari.)
Ni se scrie din Careii-mari 9 Decembre: Conformu datinei
observate pana acumu venimu și de presentu prin acést'a
a aduce la cunoscintia pré stimatulu publicu romanu ca
și noi amu formatu o societate de lectura. La repetitele
provocari ale st. d. professore de religiune și limba amu
convenitu in fine in 25 a lunei Novembre, desi cu profunda
dorere trebuie se marturisimu ca nu toti cati studiamu la
acestu gimnasiu, in siedintia prima, in care ne amu con-
stituitu alegundu din sinulu nostru pe Victoru Borlanu
studinte in clas'a IV-a de vice-conducatoriu și totodata de
perceptoru, pe Vasiliu Hoble studinte in clas'a V-a de
notariu-corespondente, pe Eli'a Ciocianu studinte in clas'a
IV-a de notariu pentru siedintie și pe Stefanu Modocu stu-
dinte in clas'a III-a de bibliotecariu. Facunduve acést'a
impartasire ve rogamu se nu refusati ai dá puçinu locu in-
colónele prea pretiuítulu Dvóstre organu. Primiti s. c. l.
Dringou Teodoru, conducatoriu; Vas. Hoble, no-
tariu correspondinte.

— (Cum se prindeau oile la
Plevn'a.) Relativu la acést'a cetimu in „Doro-
bantiulu urmatórea mica istorióra narata de unu
osteanu romanu venitu de curundu dela Plevn'a.
„Intro di, dise acést'a, vediu ramu unu cioporu de
oi de ale turciloru pascundu nu departe de sian-
tiurile nóstre. Unu posnasiu de dorobantiu striga
pe cativa din noi cá se ne sfatuimu cumu se prin-
demu acele oi. Se fi esitu din siantiuri nu se
potea, caci ne ochiau turcii, trebuia dér' altu
mediulocu- Posnasiulu de dorobantiu striga de-
odata: „am gasitu; en se ceremu ochianulu dlui
capitanu și candu oile voru fi cu capulu spre noi,
se traga tunarii nostri cateva ghiulele dincolo de
oi; ele voru se se spaimante, si-o s'ó iá la fuga
spre noi.“ Cumu dise, asia si facuramu și multu
trebuie se fi dusu dorulu de carne ciutacii din
Plevn'a.“ — Si non e vero, é ben trovato.

— (Prandiu in onórea consule-
lui Germaniei.) Cetimu in „Monitoriu“. In
urm'a inmanarei M. S. Domnitoriului a insemneloru
ordinului regalu militariu prusianu „Pour le Mérite“
Mariele Lorú au binevoitu a dá Joui, 22 curentu
un prandiu in onórea dlui baronu de Alvensleben,
consulu generalu alu Germaniei. D. ministru de
esterne și dnii ministrii, dnii generali Cernatu,
Zefcaru, Racovitia și Manu, d. G. Ghic'a comisariu
generalu alu guvernului romanu pe lenga armatele
imperiale russe și alte notabilitati, cu soçiile lorú,
peste totu 40 persóne au luat parte la acestu
prandiu d. Dr. Capsi'a, directoru generalu alu ser-
viciului sanitariu d. Dr. Marcovici, inspectorulu
generalu alu spitalului militariu din capitala pre-
cumu și d. medicu generalu Camerer și cei-alti
medici germani trimisi de guvernulu lorú cu mi-
siunea in Romani'a pentru cautarea ranitiloru, au
fostu asemenea invitati la acestu prandiu. M. S.
Domnitoriulu a ridicatu unu toastu in sanetatea
M. S. Imperatorelui Germaniei, adaogundu ca
onórea ce ia facutu se resfrange pe intréga
armata romana, care este mandra de acést'a dis-
tinctiune fiind-ca ei va aminti in totdean'a, ca
bravura ei a avutu fericirea a fi recunoscuta de
siefulu supremu alu gloriósei armate germane.

— (Craciunulu in mai multe tieri.)
In Franci'a cá in tóte celelalte tieri chrestine,

craciunului este un'a din cele mai mari serbatori ale anului. Se celebrăza trei liturgii dela mediulu noptii pana diminéti'a: un'a la órele 12 din nópte, alt'a la resaritul sórelui, cea de a trei'a la órele 8 diminéti'a; acestu obicei este fórté vechiu, dá-téza din secolulu alu VI-lea. In evulu de midi-locu serbatórea craciunului erá reproducu in bise-ricile franceze cá si celealte serbatori mari prin scene dramatice, in cari se vedea unu copilu micu in iesle si impregiurulu lui sant'a Fecióra, santulu Iosifu, Magii, Magarulu etc. Acésta parodia se schimbá curendu intr'unu felu de procesiune ana-loga cu vicleimulu ce avemu aici. Processiunea amblá prin orasiu, cantandu cantece numite „Noels“ la Nordu, „Calender“ la Sudu. In cosiare se afla unu bou, unu magaru, unu miel si unu cocosiu. Boulu dicea: „Sunt poterea si munc'a in midiulocu campieloru. Sunt soçiulu plugarului. Piciorulu meu calca pamentulu si téréndu plugulu ilu ajuta se'si castige pana. Eu punu in servitiulu seu poterea muschiloru mei, mergundu totudéun'a fora se me plangu, fora odihna, pana la mórte cá si poporulu puternicu si bunu.“ Magarulu dicea: „Sunt servitoriu dispretiuitu, uritu, cá si muncitorulu modestu. Nascutu cá se suferu, toti 'mi imputa instinctele mele, toti dicu, ca sunt incapatinatu pentru-ca am instincte de independintia.“ Mielulu dicea: „Eu sunt simbolulu blandetiei. Eu dau ómeniloru lana.“ Si cocosiulu dicea: „Eu chiemu la libertate omenirea, care erá in robia; o in-demnu la munca, care va fi intr'o di mantuirea tuturoru si reinoirea poporului intregu.“ Éca ce esplicau actorii viclemulu francesu animeloru naive din evulu de midiulocu. Si apoi sant'a Fecióra apareu cu santulu Iosifu si Magii-Regii, venindu intr'unu cosiaru si inchinanduse inaintea seraciei. Ce lectiune frumósa si ideia indrasnétiá intr'o epoca, unde poterea tienea locu de virtute si de tóte drepturile! Vicleimulu francesu devenise reabilitarea miseriei; erá poem'a suferintieloru poporului, describe, dramatisate, divinísate. Si, dupa representatiune, spectatorii si actorii se puneau la mésa si astfelu ingropau postulu. Representatiunile craciunului nu se mai facu; singuru obiceiulu de a mancá, de a bé si de a petrece, in nóptea de 24—25 Decembre se mai pastréza inca.

In sudulu Franciei serbarea craciunului este obiectulu unoru manifestari, cari reamintescu obiceiurile pagane. Ceremoni'a se incepe la 24 sér'a cu o masa mare. Copilulu celu mai micu se pune in genunchi si repeta o rogaciune, pe care i-o spune mosiulu. Copilulu róga foculu cá se incaldiesca tóta érn'a piciórele orfaniloru; 'lu róga cá se scape vasele de furtuna si se pastreze seraciloru uneltele ce le trebuie pentru munca. Si apoi copilulu tórna vinu pe lemnele ce ardu in vétrea. Més'a trebuie sfirsita la douespredece óre fixu, candu incepe liturgi'a. Mosiulu, inainte de a servi pe cineva, servescu pe mortii casei, cari in acea di 'si au tacamurile loru la mésa. Trei dile si trei nopti toti se ducu cu bucatele servite la mésa dela 24 Decembre la cimitree si le depunu pe mormentele mortiloru. A patr'a di bucatele, cari n'au fostu mancate de gaini séu de cani, se arunca in focu. In nóptea craciunului procesiunea vicleimului se preambila prin orasiu si da representatiuni. Personajiele sunt costumate si, in locu de masca, 'si negrescu obrazulu cu funingine.

In Spani'a, si mai cu sém'a in provinciile dela médiadi, unde traditiunea s'a pastratu mai curatu, se celebréza si astadi misterulu nascerii. Ceremoni'a incepe la biserica, in timpulu liturgiei dela mediulu noptii. Personajiele, ce sunt in scena, pórtá masci si haine, in cari representa pe regi, pe Iosifu si Mari'a. Mai de multu se intróduceau chiaru in biserica animalele din legenda, boulu si magarulu. Ómenii insoçiá cu cantece, guitare si alte instrumente sunetele grave ale orgiei si apoi toti, barbati, femei, fete si copii incepeau se jóce, cu luminari in mana. Acel'a, care cantá mai bine, erá salutat de credinciosi cu numele de „Victor“ (invingatoriu.) Astadi jocurile se facu afara din biserica. Unu cortegiu numerosu de farisieni si de farisiene costumate dupa traditiune insoçiesce pe eroii ceremoniei.

(Dupa „Romanulu“.)

— („Calusiariulu“ la espositiunea din Parisu.) Cei mai multi din cetitorii nostri nu voru fi auditu póte niciodata de numele G. Mocénu, cu tóte aceste inse elu este fórté cunoscutu in Romani'a si mai cu séma in Bucuresci. D. Mocénu de origine transilvaneanu, este vestitul maiestru alu „Calusiariulu“, care se produce de mai multe ori pe anu cu trup'a s'a in teatrulu celu mare secerandu in totdeun'a aplausele si

admirațiunea generala. Dilele aceste a anuntiatu d. Mocénu pe elevii sei. ca va plecá la espositiunea universalá din Parisu, cá se represinte acolo dantiurile nóstre nationale si-i invita a se intruni cá se se consulte si pregatésca. La acést'a face „Dorobantiulu“ urmatórea observatiune nimerita: „Tóte bune, dér' Romani'a nu iá si nu póte luá parte, din caus'a resbelului, la acea espositiune. Nu ne-amu espune óre déca amu fi representati numai prin dantiuri? Nu s'ar' dice óre despre noi, ca: tíer'a pere de tataru, ei jóca cu lautari? —

— (Casuri de mórte.) In Tergulu-Muresiulu a repausatu la 3 Ianuariu st. n. Veduv'a lui Ioan Bardosi nascuta Anna Elen'a Fogarasi sic'a dlui Demetriu Fogarasi sen., in etate de 49 ani: Fia-tierin'a usióra si memori'a binecuventata!

— („Orpheus“.) A aparutu in Budapést'a sub redactiunea dlui Goll Iános si Kisrómai M. Béla numerulu 1 si 2 alu brosiurei periodice musicale „Orpheus“, care apare in 1-a séu in 15 a fiecarei luni si costa pe $\frac{1}{4}$ de anu 1 fl. 30 cr. pe $\frac{1}{2}$ anu 2 fl. 50 cr. pe unu anu intregu (200 pagine) 4 fl. 50 cr.; cate dóue numere costa 60 cr. Nr. 1 si 2 din lun'a lui Ianuariu 1878 contiene pe 16 pagine urmatórele piese: Fanzler L. I.; „Melodii turcesci“; Goll I. P. si Schleif K.: „marsiu lu Galilei“ pentru 4 mani; Goltz F.: „Dal szöveg nélkül“ Fautwetter A. „Jeanne, Jeannette, Jeanneton“ cuadrilu; Kisromai M. B.: „Szeptkilátás“ Polka française; Matzenauer F. Otto: „Jégvirág“ Polka Mazurka; Kapp S. „Präludium harmoniumra.“ Editiunea fóiei se afla: Budapest II. ker. fő-utza 20 sz.

Resbelulu.

Dupa invingerea dela 31 Dec., despre care aducemu mai josu o relatiune a m. duce Nicolae, generalulu Gurko a ocupatu Sofi'a in 3 Ianuariu st. n. Turcii parte s'au retrasu parte au fostu prinsu. Astfelu a caditu unu punctu principalu strategicu in manile russionoru. In 9 Ianuariu n. russiai mai reportara preste acést'a inca o invingere de cea mai mare gravitate. Se anuntia adeca dela Lovci'a, ca generalulu Radetzky a prinsu dupa o lupta tenace intreag'a armata turcesca dela Sipc'a constatátore din 41 batalióne, 10 baterii si 1 regimentu de cavaleria. Generalulu Mirski a ocupatu Kazanlik, ér' generalulu Skobeleff satulu Sipc'a. Asia dér' mai caditura in manile russionoru inca vreo 25.000 turci. Numerulu prisionieriloru facuti in Europ'a si Asi'a se urca cu acést'a peste 100.000.

Duminea in diu'a de Craciunu turcii au atacatu anteposturile romaniloru dela Sabripasiakioi; turcii inse au fostu respinsi si goniti pana la satulu Nazir-Mahala, spre Vidinu.

Se spera, ca in curundu se voru incepe negociatiunile pentru unu armistitiu intre Russi'a si Turci'a. Russi'a cere se trateze directu cu Pórt'a si acést'a cu totu amesteculu Angliei pare a fi aplecata de a incepe negociatiuni directe. Astfelu se va stabili bas'a armistitiului intre cele doue comande supreme adeca intre marele duce Nicolae si Suleiman-pasi'a. Este inse mare intrebare déca s'au coptu lucrurile intratata, incatu se se póta asteptá cu seriositate realisarea pacii in primavéra.

Marele duce Nicolae a adressatu Domnitoriulu Carolu cateva telegrame interesante despre luptele dela Sofi'a din care estragemu urmatórele:

„Dupa o lupta gigantica de 8 dile in contra muntiloru, inghiáciuriloru, furtuneloru si viscoleloru, generalulu Gurko a trecut Balcanii; elu s'a scoboritu in valea Sofiei si la 31 Dec. a luat in stapanire positiunea intarita dela Choskessen. Turcii s'au retrasu si in diu'a de 1 Ianuariu trupele russe ocupandu Arabkonak si Chandornik, au inceputu urmarirea turciloru. Gurko insusi acordandu trupeloru celoru mai ostenite repausulu atatu de trebuintiosu se indreptéza spre Sofi'a. Perderile russe in lupt'a dela 31 Dec. sunt aprópe 700 ómeni morti si raniti, intre cei din urma se afla si generalulu Mirlovitch, comandantulu regimentulu de garda din Volhyni'a, care este ranitu la gatu.

Pre candu o parte a trupeloru nóstre urmarea pe turci avu locu in 1 Ian. o lupta crancena aprópe de Guri'a-Bugarov, unde se aflá detasiamentulu generalulu Veliaminov. Trupele acestuia compuse de 5 batalióne cu 6 tunuri si din cazaci de Caucasus au fostu atacate de 12 tabore turcesci cu cavaleria si cu 8 tunuri venite dela Sofi'a. Turcii incungurandu de trei laturi pe Veliaminov incepura ataculu; inse 1-a brigada a divisiunei 32 ii lasa se se apropie pana la 50 pasi, dupa

aceea le tramise o plóia de glóntie si se arunca asupra loru cu baionet'a. Dupa o sangerósa lupta, corpu la corpu, in care eroicii soldati rusi, luara unu steagu, turcii fura respinsi lasandu pe campu aprópe de 1000 morti. Ei Inara fug'a fiindu urmariti de rusi. Acést'a lupta brilianta merita a fi mentiunata pentru ca gener. Veliaminov cu tóte ca se aflá intr'o situatiune dificila si critica a scutu se tienea peptu singuru cu turcii, incatu nu a mai avutu lipsa de ajutoriu. Perderile russe se urca la 200 morti si raniti; intre morti se afla si unu locotenentu-colonelu. — Trofeele luate de rusi la Arabkonak nu sunt inca cunoscute, la Chandornik au luat 10 tunuri Krupp, care erau parasite de turci. Gurko avea intentiunea de a se indreptá spre Sofi'a in 2 Ian. (A si facut'o). — Dela detasiamentulu Dandeville, care avea missiunea de a incungurá Chandornik amu primitu urmatórea scire: In cursulu noptii de 28—29 Dec. detasiamentulu acest'a avu se sustiena o lupta dificila nu contra turciloru, ci contra unei ninsori infricosiate care 'lu surprinse nóptea la unu frigu de 25 grade pe Bab'a-Gor'a, inaltime de 5600 pasi. Patru tunuri cari au fostu cu totul ingropate in zapada abia dupa 3 dile au potutu fi scóse de catra nesce bulgari. S'au bolnavitu si s'au intepenitu de frigu 10 oficeri si 810 soldati. 53 soldati au inghiáciatu totalu. Cu tóta situatiunea acést'a ingrozitóre detasiamentulu Dandeville s'a portatu eroicu. Intre medicii Crucei-rosii s'au distinsu cu deosebire Gelovatchov si Zeimaru in curatirea celoru raniti si degerati.

Din intru nu este a se inregistrá nimic de insemnatare mai mare din afara ne vine inse o scire trista si importanta totodata. Se telegraféza adeca din

Rom'a, 9 Ianuariu st. v. Regele Victoru Emanuelu a respausatu astadi in urm'a unei aprinderi de plumuni.

Cu 1-a Ianuarie v. 1878
se incepe unu nou abonamentu la
„GAZET'A TRANSILVANIEI“

Rogamu pe domni aceia, a caroru abonamentu espira cu 31 Decembre st. v. cá se grabésca cu reinoirea lui inca inainte de anulu nou déca voiescu cá se li se tramita tóia regulatu. Pentru cá se potemu stabili numerulu esemplariloru, ce sunt a se tipari, este necesariu, cá prenumeratiunile pentru semestrulu I 1878 se fia efectuate pana la finitululu lunei curente.

P. T. domni noi abonati sunt cu deosebire rogati a ne tramite adresele esactu, aratandu si post'a cea mai aprópe de loculu unde locuiescu.

Pretiuulu abonamentulu este: pentru Austro-Ungari'a 10 fl. v. a. pe anu, 5 fl. pe unu semestru si 3 fl. pe trei luni, ér' pentru strainatate 12 fl. pe anu, 6 fl. pe siese luni si 4 fl. pe trei luni. Scrisorile sunt a se adressá la

Redactiunea
„GAZETEI TRANSILVANIEI“
in Brasiovu.

Numerulu acest'a e celu din urma in anulu presentu. Numerulu primu alu anului venitoriu va esi Joi in 5 Ianuariu st. v. Rogamu a grabi cu prenumeratiunile.

Pretiuurile pietiei

in 11 Ianuariu n. 1878.

	Hectolitru.	fl. cr.	Hectolitru.	fl. cr.
Granu	fruntea	9.20	Mazerea	6.30
	midiulocu	8.50	Lintea	—
	de diosu	7.70	Fasolea	6.50
Mestecatu		7.40	Cartofi	11.—
			Sementia de inu	1.20
Secara	fromósa	6.30		1 Chilo. fl. cr.
	de midiulocu	5.90	Carne de vita	—36
Ordiulu	frumosu	5.40	„ de rimatoriu	—44
	de midiulocu	5.	„ de berbece	—
Ovesulu	frumosu	2.90		100 Chile. fl. cr.
	de midiulocu	2.80	Seu de vita prospetu	40.—
Porumbulu		5.70	„ „ topitu	—
Meiu		6.30		
Hrisca		—		

Cursulu la burs'a de Vien'a

din 10 Ianuariu st. n. 1878.

5% Rent'a charthia (Metalliques)	63.60	Oblig. rurali ungare	78.75
5% Rent'a-argintu (imprumutu nationalu)	66.90	„ „ Banat-Timis	77.75
Losurile din 1860	113.75	„ „ transilvane	76.40
Actiunile bancei nation.	812.—	„ „ croato-slav	85.—
„ instit. de creditu 210.50		Argintulu in marfuri	103.65
Londr'a, 3 luni.	119.—	Galbini imperatesci	5.63 $\frac{1}{2}$
		Napoleond'ori	9.52
		Marci 100 imp. germ.	58.80

La numerulu acest'a se adauge unu suplementu.

Din Cristian'a, 20. Dec. 1877.

(Urmare si fine.)

Nici intru conferirea beneficalor eclesiastice episcopulu Olteanu n'a fostu mai correctu, unele parochie mai bunisiore le dá fara concursu pre candu altele mai scapatate le curená. Sunt cari in multe inveniatiescu si pre fostulu secretariu A. Lauranu, ca nu ar' fi datu informatiuni sincere ba-lu banuiau si de nepotismu; déra nici sub secretariulu urmatoriu Paulu Vela, carele nu avea atata cumnatia in diecesa, nu au mersu trebile mai bine nici mai rapede si asia s'au amagitu toti, cati si manifestasera prea timpuriu bucuria pentru schimbarea obvenita in secretariatu. Dealtmintrea cauzele neregularitatilor trebuie cautate nu numai in secretariatu, ci mai virtosu in aceea, ca episcopulu érá espusu la prea multe influentie, si tienea siedintie consistoriali fórte raru. Cu privire la conferirea parochielor nu potemu se nu numimu doue casuri mai pregnante. Asia o parochia de sub patronatulu capitulului latinu a datu-o episcopulu fara concursu, déra a patitu-o ca-ci capitululu latinu cunoscondusi drepturile sale a provocatu pe episcopu se curenteze parochia si se presente candidatiunea canonica, ca altucumu se va subtrage congrua. Episcopulu deci a curentatu parochia si a prezentatu la patronatu candidatiunea in carea érá firesce si acel'a, pe care-lu asiediasse in parochia fora concursu si-lu facuse intr'aceea si protopopu actuale. Ei, dér' capitululu a alesu pre altulu dintre candidati, si asia protopopulu a remasu fara parochia. Unuia dintre preoti a datu in cursu de 1/2 de anu nu numai o parochia din cele mai bune — la ceea ce nu s'aru poté face obiectiune, ci si postulu de directoru la gimnasiulu de Beiusiu pe deasupra; parochia situata colo catra Debreczin e cá si esarendata, ca-ci directorulu trage jumetate de nu mai multu din veniturile parochiali, fara a lucrá ceva in parochia. Preotimea in casulu acest'a judeca asia, ca déca a fostu lipsa de respectivulu la Beiusiu, bine se-i-se fia rezervatu parochia, inse intr'aceea sese fia datu in administratiune cuiva dintre competenti mai betraui pe langa veniturile intregi, pana ce s'ar' fi delaturatu lipsa imaginata la Beiusiu. Dupa noi érá mai dreptu déca se lasá parochiulu optiune intre cele doue beneficia camu égali. Atari esarendari de beneficia eclesiastice nu scimu se se fia mai intemplat candu in diecesa, si cu atat'a mai puçinu sunt acuma la locu, candu avemu atatia teologi absolvati fara aplicatiune. Déca s'aru continuá atare abusu, atunci toti cei cu influentie pe la episcopi s'aru poté impartasi din veniturile parochielor administrate de altii.

Desi avemu unu numeru mare de teologi absolvati, cea mai mare parte din parinti miseri, totusi la postulu de actuariu in aul'a episcopésca s'a aplicatu unu nepotu alu episcopului, pe care l'a adusu dela Lugosiu, unde póte ca érá mai mare lipsa de elu. Nu ne vine in minte a impuá episcopului, ca a tienutu pe nepotulu seu langa sine, déra cu dreptu amu fi doritu, cá postulu sistemisatu de actuariu se-lu fia ocupatu cu vrunulu dintre teologii cei mai seraci.

La episcopi de mai inainte preotii diecesani se poteau presentá in persóna spre a-si espune cu grain viu dorerite sale, cá la nesce parinti, la Olteanu inse mai multi, cari au alergatu din departari mari cu spese insemnate, n'au potutu capetá audientia nici dupa mai multe dile de asteptare, éra la rogarile date in scrisu nu se respundea cu lunile.

Plangeri despre multe cá acestea póte ca voru fi ajunsu si la urechile celor dela „Szabadság“ de afirma cu atat'a securitate, ca preotimea subordinata érá maniósá pe episcopulu seu.

Desi cele atinse pana aci numai per „summos apices“ n'au fostu cualificate a escitá amóre si incedere catra episcopu, totusi la iubileu i-sa prezentatu portretulu cu inscriptiunea „clerulu si poporulu diecesanu gr. cat. de Oradea mare in semnu devotiunei si aderintiei sale fiesci cu ocasiunea iubileului seculariu a infintiarei eparchiei.“ In afacerea delicata cu portretulu de aderintia inse n'au fostu initiati decatu puçiu alesi d'in cleru — se spune ca prin insusi secretariulu episcopescu, — éra din poporu nimeni. Chiaru la iubileu multi dintre preoti numai s'au miratu, candu au vedutu portretulu cu inscriptiunea, ce sémana asia de bine cu adresele bulgarilor pentru constitutiunea turcésca séu cá se luamu esemplulu mai de aprópe cu illuminatiunile asianumite voluntarie. Numai din „Gazeta“ amu aflatu, ca venitul ce se spera din vederea portretului aru fi destinat pentru vr'o

fundatiune — óre nu-e satira acést'a dupa cate se audu despre alte fundatiuni?

Amu fi nedrepti déca n'amu spune ca episcopulu Olteanu, pana a potutu, a fostu induratu, darnicu cu ostentatiune, a intinsu ajutoria la veduve, invatiatori, studenti si alti lipsiti. Multe binefaceri ale lui mai alesu date strainilor se inregistrau in foile maghiare din Oradea, care pareau a fi cá si oficióse, caci ele publicau cerculariele politice si ventilau si alte cauze diecesane importante precum candidatur'a la postulu de directoru gimnasiale in Beiusiu cu luni inainte. Caracteristicu e unu donu de diece galbini facutu intr'unulu din anii trecuti pentru acéi studenti romani din Beiusiu, cari au aretatu mai mare progressu in limb'a maghiara. Galbinii s'au distribuitu de insusi directorulu superioru dela Oradea pe langa cuventare insufletitória.

Ce se atinge de simtiementele romanesci ale lui Olteanu, noi n'amu cutezá se le tragemu cu totulu la indoiéla, ci mai bine amu dice, cá nu le-a sciutu impacá cu politic'a, ce trebuia se urmeze, si n'a avutu destulu curagiu a-sile manifestá dupa dorulu animei sale. Multe planuri frumóse, unele chiaru utopice, le-a dusu cu sine in momentu asia intre altele fórte desu-si esprimá dorintia de a mutá resiedintia capitulului, seminariulu si preparandi'a la Beiusiu. Acést'a nu scimu cumu s'a strecuratu si in foile maghiare din Oradea, care n'au intardiatu a 'si manifestá displacerea, dér' mai tardiu totu aceleasi foi au desmintitu scirea exprimendu-si dorintia, cá episcopulu se petróca mai multu in Oradea — acolo unde-i sparsesera ferestri!

Se spune, ca catra capetulu vietiei nu mai avea incedere in nimeni, ceea ce a potutu proveni dela mo-bulu, ce-lu torturá, si dela starea financiala derangiata.

Pe langa tóte cate atinseramu, si cari au trecut deja in domeniulu istoriei, cei cari au fostu mai aprópe de repausatulu aru avé datorintia de a espune acele influentie fatali, cari i-au frustratu si cele mai bune intentiuni, cari le va fi fostu avendu pentru prosperarea diecesei sale. Se speramu altmentrea, ca tempulu va vindecá ranele infpte diecesei si ca fiitorulu sponsu — petitori sunt multi — va avé curagiulu a apucá directiune mai salutaria atatu in administratiunea economica, catu si in guvernarea diecesana.

Mai multi preoti.

Abrudu, in Dec. 1877.

Intru poporulu nostru din muntii apuseni si anume dela biseric'a gr. or. din Abrudu, desi au fostu inca mai inainte unii barbati marinimosi si devotati binelui comunu — dér' apoi cu deosebire acum, candu impregiarile ceru cu urgentia fapte spre binele comunu si aceste nu se mai potu amaná totu de pe o di pe alta provedintia a tramisu chiar' acumu pe unii, cari au sciutu nu numai a cugetá ci a pune si in fapta ideile lor multu salutarie. Unulu din acesti'a marinimosi si bine facatori este dlu primu-curatoru (epitropu) Alesandru Popu, nascutu totu din Abrudu, care a facutu o fundatiune de 650 fl. destinata numai spre scopuri bisericesci-scolare, pentru care actu esemplariu, comitetulu prin consensulu sinodului parochialu, a si numitu aceea fundatiune „fundatiunea Popiana“ spre eternisarea numelui familiariu. Eata asiadér', multu On. Redactiune, ce rezultate póte se produca o buna intielegere si armonia candu fiecare se desbraca pe sine de ori ce egoismu.

Fundatiunea s'a si datu spre fructificare, inse cu privire la urmatórele conditiuni, cuprinse in documentulu de donatiune si anume sub Nr. 7 si 8: „ca acelu capitalu se remana neatingibilu, pana va ajunge la sum'a rotunda de 1000 fl. v. a. un'a miia florini val. austr., si atunci epitropii cu comitetulu parochialu voru poté dispune numai de jumetate din interesele capitalului pentru scopuri eclesiastice scolare; éra cealalta jumetate din interese se se alature éra la capitalu, si crescundu capitalulu la 2000 fl., din doue mii florini, comitetulu parochialu va poté dispune de interesele intregului capitalu fundationalu dupa apretiarile sale cu majoritate absoluta de voturi, inse si atunci totu numai in spiritulu dorintielor exprimate in documentu.

Poporulu dela biseric'a gr. or. din Abrudu n'are destule cuvinte prin care se arate gratitudinea sa dlui Alesandru Popu, catu si rudeniilor d-sale pentru acestu actu sublimu si folositoriu causei comune. Éta unu resultatu multu doritu de biseric'a si scóla, si efectuitu de zelosulu nostru primu-

curatoru, eata ca d-s'a 'si-a tienutu de sacra datorintia a sprigini aceste institutiuni salutari, nu numai moralicesce, ci si materialicesce, si ca a sciutu, ca dela institutiunile salutari ale religiunei strabune avemu de a asceptá multu bine pentru descendenti nostri, si pentru intregu poporulu de ritulu gr. or. Dé atotu-putintele cerescu, cá acést'a fapta esemplara si démna de imitatu, se se realizeze, catu mai curendu si mai desu si in alte parti! Er' dlu Alesandru Popu fia pe deplinu convinsu, ca biseric'a si natiunea in veci ei vá fi recunoscatória. Maritulu consistoriu luandu notitia despre acést'a, si ingrigindu-se, cá nu numai pana sunt acesti'a in vietia, se li se arate stim'a cuvenita, ci chiaru si dupa trecerea lor din lumé spre cea mai mare mangaiere a dlui fundatóre si a rudeniilor sale a dispusu cá numele lor se se pomenésca in toti timpii la s. liturgia, precum si a se face parastasu in s. biseric'a din orasiulu Abrudu.

Totu la biseric'a nóstra din orasiulu Abrudu s'a lasatu prin testamentu 100, un'a suta galbini de reposatula cantoru dlu Gherasimu Muncacianu, care inca pana a fi in vieatia si cu mintea sanatósa a dispusu se se faca testamentulu, in care asemenea a testatu unu fenatiu pretiuitu in sum'a procsima de 100 galbini, p. c. s. dlui parochu localu Dionisiu Adamoviciu, pentru stim'a si reverinti'a data inca pana a fi in vieatia. Acést'a suma de 100 galbini lasata prin testamentu cá fondu se se subtraga din vinderea proprietatii aflate pe teritoriulu Abrudului si anumitu a steampurilor (adeca un'a róta cu 12 sageti, in care se macina pétr'a in care se afla auru) dela Gur'a Cornei, cari ori si candu facu la 200 galbini. Acést'a fundatiune are se tréca asemenea cá fundatiune pentru ameliorarea trebilor bisericesci si scolare numai decatu dupa vinderea sus-mentionatei realitati (a steampurilor) portandu numirea de „fundatiunea Muncaciana“ observandu-se normele cuprinse in testamentu ce privesce administrarea sumei fundationalé din partea epitropiei si comitetului parochialu. Eata multu st. Redactiune ce póte produce o conducere buna din partea dlui parochu localu Dionisiu Adamoviciu, care desbracandu-se pre sine de totu interessulu, candu érá vorb'a de folosu comunu diu'a nóptea érá neodihnutu presimtindu, ca unele paseri de nópte ambla in susu si in josu se nimicésca atatu fundatiunea „popiana“ catu si cea de a dou'a numita „muncaciana“.

Martoru sum ca de multe ori l'am vedutu si auditu exprimandu-se „pana atunci Ddieule se-mi sustii viéti'a pana candu anim'a si cugetulu meu va fi indreptata si patrunga pentru implinirea faptelor bune si folositoare binelui comunu“ dér' acum s'a convinsu poporulu seu multu iubitu si credintiosu din orasiulu Abrudu, cá si alta-data, ca in fruntea s'a are unu pastoriu care nu cauta interessulu seu, ci alu binelui comunu, nu cauta la numerós'a familia in alu carei mediulocu se afla ci la complinirea faptelor maretie pentru poporulu seu multu iubitu. Eata virtute, eata abnegare de sine, eata preotu dupa ronduial'a lui Melchisedecu. Eata adeveratulu pastoriu care prin consiiliile sale a sciutu complaná tóte spre folosulu bisericéi si scólei. Si care a fostu efectulu tuturor nisuintielor sale? Fapt'a se lauda pe sine: fundatiunea „popiana“ si cea „muncaciana“ ér' mai inainte fundatiunea „colojana“, si pré bine-i sunt cunoscute maritului consistoriu multele fatige portate de dlu parochu Dionisiu Adamoviciu intr'unu timpu de 9. ani de procesu. Scia poporulu din orasiulu Abrudu, ca preotulu seu unulu a fostu care a refusatu de a primi plata de 400 galbini din partea rudeniilor pentru cá densulu se nu se amestece, dér' avendu inaintea ochiloru scopulu sublimu si folositoriu binelui comunu a respinsu dela sine sum'a imbiata, si fiindu-se procesulu intentatu de partea contraria amesuratu nobilelor sale simtieminte sum'a de 1000 galbini imperiali. Singuru a fostu care impreuna cu nemuritoriulu cantoru Gherasimu Muncacianu, ridicundu sum'a de o miia (1000) de galbini imperiali a mersu la Sibiu si a depus'o séu predat'o in man'a nemuritoriului Archiepiscopu si Metropolitu Andreiu, care desi érá fórte greu bolnavu, a primitu cu mare bucuria pe dlu parochu si a esclamatu: „acést'a amu doritu se-o mai vedu implinita si acumu moru odihnutu“ si poftindu la sine pe unii dintre consistorialisti ia rogatu si totodata le-a impusu cu cuvinte'e urmatórie: „se aveti deosebita recunoscintia cátra fiiulu Dionisie Adamoviciu, ca eu numai sciu catu a suferitu pana-ce a implinitu acést'a fapta démna si santa.“

Din tóte aceste resulta aceea, ca maritulu

consistoriu care cunoșce pré bine faptele sale maretie pe terenulu bisericescu si scolariu aduse la indeplinire numai prin zelulu si staruinti'a de feru, cu abnegarea si ruinarea chiaru a starei sale materiale este rogatu de poporulu intregu din orasiulu Abrudu a avé parintesc'a ingrigire si a publicá concursu amesuratu litereloru cuprinse in statutulu fundationalu ca in prim'a linia se fia preferiti tenerii nascuti din Abrudu si cu portare buna, si-a nu se abate dela spiritulu litereloru fundationali cá asiá binemeritatu parochu se fia scutitu de multele intrebari ce in continuu i se facu din partea poporeniloru sei „cei cu concursulu privitoriu la fundatiunea „Colojana? Nu s'a mai publicatu si avemu copii pregatiti de ai tramite se „invetie mai departe. Bá amu auditu ca illustrii „barbati in sinodulu eparchialu ar' fi adusu con- „clusu amesuratu dorintieloru nóstre, si litereloru „cuprinse in statutulu fundationalu, care dorere, pana „acum'a nu s'a pusu in lucrare, tempulu invetia- „mentulni s'a inceputu inca cu 1 Septembre st. v. „si copii nostri pregatiti stau totu asteptandu.“

Este rogatu maritulu consistoriu si din acésta drépta consideratiune, a publicá concursu inca pana mai e timpu — cá asiá marinimosulu barbatu se fia scutitu — si deplinu satisfacutu, ér' poporulu din orasiulu Abrudu, cu atatu mai multu va fi aplecatu la implinirea mai multoru fapte de feliulu acest'a si a-si dá copiii se invetie si mai departe.

„Tóte 'su bune cu cei buni.“

R a d u I a n t e a,
invetiatoriu in Abrudu.

Ajutoria pentru raniti.

Braslovu, in Decembre 1877.

Ofrande pentru soldatii romani raniti, primite de subsemnatulu prin domni Alesandru Lazaru si Nicolau Crisiánu dela romanii din orasiulu Abrudu si tramise prínciului Dimitrie Gr. Ghic'a, presedintele „Crucei rosie“ la Bucuresci.

Diamandi I. Manole

Alesandru Lazaru 2 fl., Alesandru Branea 1 fl., George Kibédy 1 fl., Nicolau Lobontiu 2 fl., Mari'a P. de Harsianu 2 fl., Dionisiu Adamoviciu 2 fl., Petru Fizesianu 2 fl., An'a Ivascu 2 fl., Mari'a Vladu 2 fl., Dionisiu Balossu 2 fl., An'a Filipu 3 fl., G. N. Moldovanu 1 fl., Ros'a Henzel 2 fl., Teodoru Serbu 40 cr., Ioane Cior'a 50 cr., George Germanu 1 fl., Iulian'a Vasii 1 fl., Margarit'a Balt'a 1 fl., Petru Rusu 10 cr., Alesandru Mladinu 50 cr., Petru Boeru 30 franci, Carolu Tobiasiu 1 fl., Sof'a Teleki 40 cr., Ioane Visi'a 1 fl., Iosifu Draia 1 fl., Simeonu Corcosiu 2 fl., Ioane Iancu 2 fl., Stefanu Brateanu 1 fl., Botariu Lazaru 1 fl., Alesandru Danciu, parochulu 1 fl., George Achimu 1 fl., Moise Achimu 1 fl., George Crisiánu 1 fl., Aronu Crisiánu 1 fl., George Lac'a 20 cr., Simeonu Tomusiu 20 cr., Ioane Dandea 50 cr., Nicolau Corcosiu 40 cr., Sevastianu Malea 40 cr., Ioane Giurgiu 50 cr., Stefanu Boeru, parochu in Abásfalva 40 cr., Vasilie Davidu 40 cr., Alesandru Popu 2 fl., Nicolau Fauru 1 fl., Ioane Darabantu 1 fl., Simeonu Moldovanu 1 fl., Mari'a Iano 1 fl., George Andredes 1 fl., Nicolau Deveanu 1 fl., Anet'a Deveanu 50 cr., Iosifu Morariu 1 fl., Nicolau Groza 50 cr., Iosifu Guila 1 fl., Alesandru Leacu 1 fl., Petru Mladinu 1 fl., Samuilu Cirlea 50 cr., Iosifu Colceriu 50 cr., Iosifu Lazarescu 50 cr., Ioane Chisia 50 cr., Nicolau Cirlea 2 fl., I. K 30 cr., Ioane Glückseel 50 cr., George Sicoe 50 cr., Mari'a Kri 2 fl., Ioane Popu 1 fl. Sum'a totala 30 franci, 67 fl. 20 cr. v. a.

(Listele voru urmá.)

Sibiu, Decembre 1877.

Ofrande in bani pentru ostasii romani raniti din Romania, colectate prin dlu Ioanu Danciu, adm. protopresbiterialu din Ofenbai'a, dela urmatorii contributori:

(Urmare.)

Din Lupsi'a: Bas. Sabau, par. 1 fl.; Ioanu Nicora, par. 1 fl.; Lazaru Russu, econ. 50 cr.; Petru Russu Lazaru 20 cr.; St. Turcu, cant. 20 cr.; V. Rose'a, econ. 10 cr.; dela mai multi (comun'a bis. Haedu) 2 fl.

Din Sias'a-Lupsiei: Comun'a bis. Sias'a 5 fl.; Dim. Giurgiu, jud. com. 1 fl.; G. Romanu, cant. 50 cr.; V. Cioie'a, econ. 50 cr.; Grig. Prati'a, epitr. par. 50 cr.

Din Valea-Lupsiei: Comun'a bis 50 cr.; N. Cosm'a, epitr. paroch. 50 cr.; I. Momeiu, econ. 20 cr.; St. Vladu 10 cr.; Const. Caciuru 10 cr.; V. Popa 20 cr.; I. Caciuru 10 cr.

Din Sartasiu: Teodoru Plesi'a, parochu 1 fl.; G. Plesi'a, jud. com. 50 cr.; I. Fornade, epitr. par. 50 cr.; T. Craciunu, cant. 50 cr.; dela mai multi 30 cr.; Simeonu Popu, par. in Brazesti 2 fl.

Din Ocolisiulu-mare: Dn'a Florent. Manciu nasc. Mezei 5 fl.; Nestoru Manciu, epitr. par. 30 cr.; comuu'a bis. 34 cr.

Din Runculu: Const. Giurgescu, par. 4 fl.; comun'a bis. 1 fl. 20 cr.; Al. Iuoniciu, cristicu 50 cr.; Har. Crencea, econ. 40 cr.; I. Iuoniciu, econ. 10 cr.; T. Pasc'a 10 cr.; S. Crencea 10 cr.; I. Sierbanu, epitr. par. 50 cr.; Er. Iuoniciu, jud. com. 40 cr.; Bas. Fodorénu, par. in Lunca 50 cr.

Din Cacov'a-Ieri: Ioanu Samoila, par. gr.-or. 50 cr.; I. Boc'a, invet. 20 cr.

Din Vidolunu: Teodoru Stoic'a, epitr. par. 50 cr.; Nic. Lupea, epitr. par. 40 cr.; Simeonu Costinu, econ. 40 cr.; I. Costinu, econ. 20 cr.; Eles. Cosm'a 20 cr.; comun'a bisericésca 1 fl.

Din Ocolisiulu-micu: Iac. Ghibu, epitr. par. 50 cr.; Ioanu Rabagala, invet. 1 fl.; comun'a bisericésca 1 fl. 50 cr.

Sum'a 75 fl. 75 cr. v. a.

Iudit'a Macellariu,
(Va urmá.) colectanta.

Turd'a, 10 Decembre 1877.

List'a Nr. 34 a contributiloru din comun'a Ghirisiu Ariesianu prin colectantele dlu Georgiu Suciu, parochu:

Georgiu Suciu, parochu 1 fl., Iuli'a Suciu 50 cr., Teodoru Ienei 1 fl., Petru Selegianu 1 fl., Unu fiu a lui Marte 1 fl., Teodoru Deacu 60 cr., Vasiliu Pinteá 50 cr., Vasiliu Stoic'a 50 cr., Ioanu Sabo 50 cr., Georgiu Haiducu 50 cr., Nicolau Orosu 50 cr., Ioanu Mitrea 50 cr., Lic'a Haiducu sen. 50 cr., Mihaila Mandrutiu sen. 50 cr., Longinu Morariu sen. 50 cr., Lazaru Morariu 50 cr., Gregoriu Rusu 50 cr., An'a Rusu 60 cr., Ioanu Mer'a 50 cr., Teodoru Balgradeanu 50 cr., Simeonu Chisiu 50 cr., Mari'a Chisiu 50 cr., Ilie Moise sen. 50 cr., Georgiu Popa 50 cr., Nicolau Adamu 40 cr., Lic'a Urcanu 40 cr., Lic'a Campeanu 40 cr., Mihailu Mandrutiu jun. 40 cr., Iacobu Moldovanu 30 cr., Iosifu Florea 30 cr., Ioanu Mandrutiu 30 cr., Altu fiu a lui Marte 30 cr., Georgiu Serbu 30 cr., Longinu Morariu jun. 30 cr., Mari'a Porcila 20 cr., Ilie Mitrea 25 cr., Nicolau Moise 20 cr., Ioanu Antonu 20 cr., Lic'a Haiducu jun. 20 cr., Pantilimonu Latisiu 20 cr., Ioanu Morariu 20 cr., Mari'a Chivreanu Nicolau 20 cr., Filipu Rusu 20 cr., Ilie Porcila 20 cr., Georgiu Latisiu 20 cr., Gregoriu Duca 20 cr., Mari'a Hisemu 10 cr., Teodor'a Margineanu 10 cr., Gregoriu Timbusiu 20 cr., Ioanu Ritiu 30 cr., Ioanu Luncanu 20 cr. Sum'a in bani 21 fl. 35 cr. v. a.

Totu din Ghirisiulu Ariesianu au contribuitu prin colectantele d. Vasiliu Pinteá:

Mari'a Porcila 1 stergariu, An'a Pinteá Vasiliu 1 stergariu si 80 dgr. scame, An'a Ienei 1 stergariu, Mari'a Selegianu 1 stergariu si 1 merindarie, An'a Rusu sen. 1 lepedeu si 1 masaritia, An'a Sabo 1 stergariu, Lin'a Haiducu 5 fruste panza vechia, Susan'a Mitrea 1 stergariu, An'a Adamu 1 stergariu, Mari'a Morariu lui Ioanu 1 stergariu, Mari'a Stoic'a 1 stergariu si 1 masaritia, Mari'a Mandrutiu Coroiu 1 stergariu, An'a Pinteá Iacobu 1 frust. panza vechia, Mari'a Porcila jun. 2 frust. panza vechia, Lin'a Luneanu 2 coti panza noua, Mari'a Popa 1 stergariu, Mari'a Mitrea 2 frust. panza vechia, An'a Faraasiu 1 camasia vechia, Teodor'a Mandrutiu 1 stergariu si 1 fačia de perina, Sof'a Balgradeanu 1 stergariu, Teodor'a Margineanu 1 fačia vechia de perina, Mari'a Moldovanu n. Nanu 1 stergariu, Teodor'a Haiducu 1 stergariu si 1 merindarie, Mari'a Mandrutiu n. Haiducu 2 coti panza noua si ceva vechituri, Mari'a Chiareanu n. Ciortea 2 frust. panza vechia, Mari'a Noslacanu 1 stergariu, Lin'a Mandrutiu 1 stergariu, Mari'a Morariu n. Vercanu 1 lepedeu, Mari'a Latisiu 3 coti panza noua, Ev'a Orosu 1 $\frac{1}{2}$ coti panza noua, Susan'a Morariu 1 lepedeu vechiu, An'a Coroiu 2 stergare, An'a Rusu jun. 35 dgr. scame, Susan'a Mandrutiu, An'a Vescanu, Mari'a si Teodor'a Mandrutiu la olalta 1 chilo si 20 dgr. scame, Mari'a si An'a Mera impreuna 1 chilo si 35 dgr. scame, An'a Ienei jun. 15 dgr. scame, Teodor'a Mitrea 8 dgr. scame, An'a Moise 8 dgr. scame, Mari'a Florea 8 dgr. scame, An'a Selegianu 30 dgr. scame, Luchiana Lotisiu 1 stergariu vechiu

Emili'a Ratiu.

Pogaceu'a de campia, 22 Dec. 1877.

Prea onorabile dle Redactoru! Me rogu se binevoiti a inaintá la locul destinatiunei sale sum'a de 12 fl. 20 cr., 3 lei, si celelalte, cari s'au adunatu din comun'a Pogoeu'a de campia si spre legitimare me rogu se binevoiti a insirá in pretiutele colóne ale fóiiei ce redigeti, numele contributiloru.

Remu Orbeanu, inv.
colectante.

Colecta in favórea ostasiloru romani raniti, cari pentru legea romanésca si chrestinésca pentru viitorulu Ro-

maniei si alu natiunei romane — si vérsa sangele pe campulu de lupta cu onóre:

Agnet'a Socolu nascuta Ladiaru 2 fl., Maximilianu C. Codarcea, parochu 1 fl., An'a C. Codarcea nasc. Cosma 3 coti panza si unu stergariu, Remu Orbeanu, invetiatoriu 1 fl., Ioane Turcu 2 lei, George Bacali 1 leu, Muresianu Mironu 30 cr., Bertholdi Gabriel'a 1 stergariu, Mesarosiu Alesandru 13 cr., Mesarosiu Marisca 1 stergariu, Sar'a Simionu 10 cr., Cismasiu Simionu 20 cr., Cismasiu Mariuca 1 fačia de perina, Florea Gavriila a. Dumitru 50 cr., Florea Iuonu teneru 20 cr., Beleanu Mironu 20 cr., Mesarosiu Iuonasiu 10 cr., Fagarasiu Nicolae 10 cr., Muresianu Alesandru, scolariu 10 cr., Pasc'a Teodoru 10 cr., Bic'a Iuonu 4 cr., Fagarasiu Iuonasiu teneru 20 cr., Gelesiu Simionu 10 cr., Catineanu Iuonasiu 10 cr. si 1 stergariu, Tinc'a Teodoru 20 cr., Cismasiu Gligore 10 cr., Cismasiu Gafta 10 cr., Mesarosiu Stefanu 5 cr., Suciú Irimie 20 cr., Suciú Agnesu 1 stergariu, Ruti'a Toderasiu 10 cr., Fagarasiu 4 cr., Bumbacu Danila 40 cr., Muresianu Alexandru 10 cr., Muresianu Alexa 10 cr., Cordosiu Mariuca i stergariu, Diemainstein Izsák 20 cr., Muresianu Domnica 1 stergariu, Comanu Iacobu 4 cr., Muresianu An'a 1 stergariu, Beleanu Anic'a 1 stergariu, Mimi Bogdanu 15 cr. si 1 stergariu, Florea Alesandru Artimonu 40 cr., Zagonu Teodoru 1 fl., Siuteu Todicu 5 cr., Comsia Ilia 10 cr., Florea Stefanu dodulu 50 cr., Comsia Teodoru 5 cr., Pasca Iuonu 20 cr., Lumperdeanu Iuonu 10 cr., Demitriu Velchereanu 10 cr., Sinteu Mariuca, veduva 1 stergariu, Cordosiu Alexa 20 cr., Cordosiu Susan'a 1 stergariu, Muresianu Crisca 1 stergariu, Uifaleanu Ispadu 5 cr. si 1 camasia, Florea Iacobu 20 cr., Oltyanu Anisca 1 stergariu. Sum'a 12 fl. 20 cr., 3 lei, 14 stergare, 1 camasia si 3 coti panza.

Remu Orbeanu, invetiat
colectante.

Not'a Redactiunei. Rogamu pe stimabilele domni si domni, cari ne-au tramisu liste spre publicare se alta indulgentia, ca-ci vomu satisface cu incetulu dorintieloru tuturor. Numerulu listeloru de contribuire, ce sunt inca a se publicá este atatu de mare, incatu amu poté se implenu mai multe colé de tipariu numai cu aceste.

Nr. 9757—1877.

2—3

Publicatiune.

In 22 Ianuariu 1878 st. n. la 9 óre inainte de amiédi se va face in sala de siedintie din casa sfatului de aici tragerea la sorti de catra acei juni brasioveni obligati la servitiulu militarlu, cari s'au nascutu in anulu 1858, si au fostu conserisi la presentare pe an. 1878 pentru comun'a cetatii Brasiovu. Ceea-ce se publica cu provocarea, cá junii locali din clas'a de etate amintita se se infaçisizeze la tragerea numeriloru de sorti in tempulu si la locul anumitu, indrumanduse la § 26—5 alu instructiunii pentru legea de aparare.

Impedecatu fiindu vreunulu séu altulu dintre brasiovenii chiamati la sorti pe 22 Ianuariu 1878 ei este concesu se tramitia unu suplentu, sei traga numerulu de sórte.

Brasiovu, 29 Decembre 1877.

Magistratulu orasiului.

Nr. pr. 730—1877.

Publicatiune.

Inaltulu ministeriu de interne r. u. a facutu prin emisulu din 12 l. c. Nr. 51883 cunoscutu, ca incependu dela 1 Ianuariu 1878 se voru dá paspórteloru ministeriale pentru tieri straine in forma de carticele cu indoitur'a coléi in 16.

Spre acoperirea speseloru crescute cu intocmirea acestoru paspórteloru noua, s'a ordonatu prin amintituloru emisulu ministerialu, considerandu, ca intocmirea paspórteloru se face in interessu privatu, cá pentru paspórteloru, care se dau muncitoriloru cu diu'a, lucratoriloru, servitoriloru si ajutoriloru la munca si sunt prevediute cu timbru de 15 cr. se se platésca o deosebita taxa de 5 cr., inse pentru paspórteloru, ce se dau ómeniloru, cari nu se tienu de acesta categoria, si sunt prevediute cu timbru de 1 fl., — se se platésca cu certificatu cu totu taxa de 1 fl.

Acésta otarire se publica spre sciinti'a obstesca si intocmai urmare.

Brasiovu, 28 Decembre 1877.

3—3

Primariulu orasiului.